

Informacija o aktivnostima Regionalne škole za javnu upravu - ReSPA u periodu od 2016. do 2018. sa predlogom za preuzimanje ReSPA hotela

I Uvod

ReSPA je međunarodna međuvladina organizacija koja djeluje kao inovativni regionalni centar za istraživanje politika, razmjenu znanja i umrežavanje u oblasti javne uprave. Kao takva, ona snažno podržava saradnju javnih uprava na Zapadnom Balkanu s ciljem da zemlje razviju bolju javnu administraciju, javne usluge i cjelokupne sisteme upravljanja za građane i za privrednu zajednicu, i da ih pripreme za članstvo u Evropskoj uniji. Na taj način ReSPA pruža jedinstven okvir za umrežavanje i ulazne u oblasti reforme javne uprave na Zapadnom Balkanu, a kroz implementaciju svojih aktivnosti.

ReSPA je u regionu i Evropskoj uniji prepoznata kao vodeća regionalna organizacija za razvoj javne uprave.

Krajem 2018. godine ReSPA je uspješno završila implementaciju trećeg direktnog granta Evropske komisije u iznosu od 3,5 miliona,¹ a već narednih mjeseci otpočinje implementacija novog granta Evropske unije u iznosu od 4,35 miliona eura, što je povećanje za skoro milion. Time Evropska unija pokazuje posvećenost u podršci ReSPA-i i njenim naporima na unapređenju procesa reformi javnih uprava u regionu.

ReSPA je, između ostalog, ostvarila vrlo uspješnu saradnju s relevantnim međunarodnim organizacijama kao što su: OECD/SIGMA, Regionalni Savjet za saradnju (RCC), GIZ, Savjet Evrope i Centar za izvrsnost u finansijama.

II Aktivnosti ReSPA

ReSPA je organizovala regionalne aktivnosti kroz svoje radne grupe u skladu s prioritetima definisanim u Principima javne uprave. **Strateški okvir za reformu javne uprave** je bio pokriven krovnom PAR mrežom ReSPA-e, koja je bila glavna koordinaciona struktura za reformu javne uprave na Zapadnom Balkanu. Članovi ove mreže bili su visoki zvaničnici, koji su zaduženi za PAR u članicama ReSPA i na Kosovu². Mreža za reformu javne uprave (PAR mreža) je održavala redovne sastanke, pratila i vrednovala rad svih radnih grupa ReSPA-e, a takođe je pružala strateške pravce za njihove aktivnosti. U narednom periodu to će biti zadatak Programskog komiteta ReSPA-e koji će biti sastavljen od visokih predstavnika država članica odgovornih za reformu javne uprave, koordinaciju rada na programima ekonomskih reformi i koordinaciju korišćenja Instrumenta za prepristupnu pomoć (IPA).

Oblast principa javne uprave koji se odnose na **razvoj i koordinacije politika** u okviru principa javne uprave, pokrivena je Radnom grupom za bolju regulativu. U ovoj oblasti, ReSPA je organizovala promociju svoje Komparativne studije o boljoj regulativi na Zapadnom Balkanu i promovisala preporuke iz ove studije, s posebnim osvrtom na preporuke za poboljšanje ulazica u javnim raspravama. Takođe, ReSPA je zajedno s institucijama centara Vlada, radila na povezivanju sistema strateškog planiranja s procesom evropskih integracija. Segmenti principa

¹ Podrška ReSPA-i u njenim naporima da doprinese reformi javne uprave (PAR) u procesu evropskih integracija na Zapadnom Balkanu

² Ovaj naziv je bez prejudiciranja pozicija o statusu i u skladu je sa UNSCR 1244 i savjetodavnim mišljenjem MSP-a o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

javne uprave koji se odnose na **javne službe i upravljanje kadrovima** bili su pokriveni radnim grupama ReSPA-e za upravljanje i razvoj ljudskih resursa, kao i etiku i integritet, dok je **odgovornost** bila pokrivena Radnom grupom za opšte upravne postupke i upravno sudstvo. U ovoj oblasti, ReSPA je podržala modernizaciju administrativnih procedura i poboljšanje upravnog sudstva. Područje **pružanja usluga** u oblasti javne uprave bilo je pokriveno radnim grupama e-uprave i upravljanja kvalitetom, dok je oblast upravljanja javnim finansijama bila pokrivena radnim grupama za javne nabavke, javno-privatno partnerstvo i javne interne finansijske kontrole.

Takođe, u prethodnom periodu ReSPA je uspostavila specifičnu koordinacionu strukturu za stub Strategije Jugoistočnu Evropu 2020 koja se odnosila na ulogu javne uprave u provođenju njene dimenzije Upravljanje rastom.

Aktivnosti ReSPA-e su direktno povezane sa strateškim prioritetima razvoja u oblasti reforme javne uprave u regionu Zapadnog Balkana. ReSPA je doprinijela poboljšanju regionalne saradnje u reformi javne uprave, unapređenju kvaliteta javnih usluga i kapaciteta državnih služenika, povećanju efikasnosti pravosuđa (u oblasti upravnog prava), upravljanju ljudskim resursima, javnoj internoj finansijskoj kontroli, boljoj regulativi, javnim nabavkama, upravljanju kvalitetom u javnoj upravi i e-upravi. Ova dostignuća su doprinijela boljoj implementaciji principa javne uprave.

Tokom implementacije programa rada 2016-2018, ReSPA je organizovala:

- **31** aktivnost u oblasti Evropskih integracija, kojima je prisustvovalo 643 učesnika;
- **123** aktivnosti u oblasti reforme javne uprave, kojima je prisustvovalo 2.678 učesnika;
- **20** analitičkih dokumenata: regionalnih komparativnih studija, analiza stanja, strateških dokumentata itd, od kojih su neka prevedena sa engleskog na službene jezike u regionu.

Skoro sve aktivnosti ReSPA-e su doprinijele, direktno ili indirektno - kroz sveobuhvatni međusektorski pristup, ostvarenju Strategije za Jugoistočnu Evropu 2020. ReSPA je poboljšala i olakšala proces praćenja implementacije Strategije za Jugoistočnu Evropu 2020. i svojim aktivnostima poboljšala kapacitete javnog sektora za razvoj i implementaciju javnih politika u skladu sa ciljevima SEE 2020 strategije.

U oblasti evropskih integracija, ReSPA je uspješno uspostavila saradnju između sekretarijata nacionalnih investicionih komisija, kroz omogućavanje direktne razmjene iskustava između odgovornih zvaničnika, organizovanih u obliku regionalnih konferencija, kao i kroz radnu posjetu Evropskoj investicionoj banci. U vezi sa korišćenjem IPA fondova, posebna pažnja je posvećena pripremi, praćenju i izvještavanju u vezi sa strateškim reformama podržanim kroz direktnu budžetsku podršku Evropske unije u vidu sektorskih ugovora. Aktivnosti organizovane u ovoj oblasti bile su naročito i neposredno korisne kroz razmjenu naučnih lekcija i prenos znanja između članica ReSPA-e koje su naprednije u korišćenju ovog modaliteta pomoći. Osim umrežavanja između javnih služenika država članica Zapadnog Balkana, ove aktivnosti omogućile su i razmjenu sa zvaničnicima Evropske komisije i SIGMA-e. Pored povećanja kapaciteta u korišćenju sredstava predviđenih programom IPA II, ReSPA je također, u saradnji sa Evropskom komisijom i GIZ-om, pokrenula napore svojih članica da se na vrijeme pripreme za buduću pretprijetnu instrument IPA III.

U oblasti harmonizacije zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, ReSPA je poboljšala administrativne kapacitete kroz organizaciju trening aktivnosti u vezi sa konkretnim poglavljima EU *acquis-a*. Letnja škola o pregovorima o pristupanju priznata je kao velika tradicionalna i vodeća inicijativa u toj oblasti.

ReSPA je takoLe ponovo pokrenula regionalnu saradnju meLu institucijama centara Vlada Zapadnog Balkana i nastavila sa jaL'anjem kapaciteta u oblasti bolje regulative. ReSPA je napravila niz analitiL'kih dokumenata, komparativnih studija, prijedloga javnih politika itd.³ Primjera radi, Regionalna studija o boljoj regulativi na Zapadnom Balkanu sadrži preporuke za region u cjelini, kao i za svaku pojedinaL'nu drhavu, koje ce posluhiti kao osnova za dalje aktivnosti u ovoj oblasti. ReSPA i Regionalni savjet za saradnju (RCC) su razvili Preporuke o ul'eđu javnosti u procesu donošenja odluka, koju je odobrio Upravni odbor ReSPA-e na ministarskom nivou u novembru 2017. godine. Implementacija ovih preporuka je nakon toga promovisana unutar drhava Zapadnog Balkana.

U okviru seta aktivnosti posveL' enih reformi javne uprave, ReSPA je bila posveL' ena brojnim temama. Inovacije, kao vaL'na tema za reforme u javnoj upravi, je ġiroko razmatrana na Godiġnoj konferenciji ReSPA 2017. godine. Promocija rodne ravnopravnosti u javnoj upravi u regionu je obiljeġena posebnom regionalnom konferencijom. Ministarska konferencija o dobrom upravljanju na Zapadnom Balkanu je pruġila mogucnosti za politiL'ki dijalog na visokom nivou i razmjenu iskustava u razliL'itim aspektima reforme javne uprave.

ReSPA je pomogla optimizaciji javne uprave u l'lanicama ReSPA-e kroz izradu Komparativne studije o optimizaciji javne uprave na Zapadnom Balkanu i analize o politici upravljanja implementacijom strategija reformi javne uprave. Diskusije o preporukama iz Studije o optimizaciji i uporeL'ivanju modela upravljanja implementacijom PAR strategija su bile osnova za izradu Metodoloġkih smjernica za procjenu troġkova vladinih strategija. Metodoloġki dokument obuhvata osnovne koncepte analize troġkova, principe i metode, kao i metodoloġke smjernice za izraL'unavanje troġkova strategija u cjelini, kao i posebno odreL'ivanje troġkova razliL'itim strategija Vlada. Ova metodologija doprinosi efikasnijem procesu reforme javne uprave u regionu jaL'anjem finansijskih okvira za implementaciju strategija reforme javne uprave.

Prepoznavġi internu reviziju kao vaL'an segment upravljanja javnim finansijama, ReSPA je posvetila odreL'ene aktivnosti uspostavljanju i produblivanju regionalne saradnje u oblasti unutraġnje finansijske kontrole u javnom sektoru (PIFC), posebno u pogledu upravljaL'ke odgovornosti, upravljanja rizikom i revizije.

Kroz organizaciju brojnih regionalnih dogaL'anja posvećenih dobrom upravljanju na zapadnom Balkanu, ReSPA je naglasila vaL'nost osiguranja finansijske odrhivosti reformskih procesa i prepoznavanja potrebe za viġim nivoom konvergencije u implementaciji strategija reformi javne uprave i javnih finansija. Stoga je ovo pitanje prepoznato kao strateġki vaL'no za buduće aktivnosti i usvojeno je od strane svih l'lanica ReSPA-e kao jedan od glavnih ciljeva nove ReSPA Strategije 2019ġ2024. Ova pitanja l'e u novom programskom ciklusu ReSPA-e biti centralni okvir rada buduL'eg Programskog komiteta. TakoLe, regionalna radna grupa sastavljena od predstavnika centara Vlada ce pruġiti okvir za diskusiju i razmjenu iskustava o boljoj koordinaciji javnih politika i njihovoj harmonizaciji sa procesima evropskih integracija.

U oblasti upravljanja ljudskim resursima, kroz razvoj komparativnih studija i analiza sluL'aja, ReSPA je podrġala svoje drhave l'lanice utvrL'ivanjem preporuka za dalje aktivnosti u cilju poboljġanja zapoġljavanja zasnovanog na zaslugama, ocjenjivanju uspjeġnosti, coachinga i informacionog sistema. UnapreL'enje procesa zapoġljavanja zasnovanog na zaslugama bilo je direktno podrġano u nekim drhavama kroz direktne mehanizme podrġke i ġeme mobilnosti. Kao

³ Sva dokumenta se mogu naL'i na web stranici: <https://www.respaweb.eu/11/library#respa-publications-and-research-18>.

primjer, ReSPA je pomogla razmjeni iskustava Albanije u oblasti e-zapošljavanja, pa je na osnovu toga razvijen inicijalni softver za e-zapošljavanje u BiH.

ReSPA je identifikovala potrebe svojih članova za poboljšanjem kvaliteta njihovih podataka u javnoj upravi, kao i kvaliteta u domenu javnih usluga. Na osnovu dosadašnjeg iskustva i konsultacija koje je ReSPA sproveda u ovoj oblasti, zaključeno je da ReSPA treba da postane regionalni centar za upravljanje kvalitetom i da djeluje kao promoter razvoja i implementacije instrumenata kvaliteta u javnoj upravi. Na osnovu Studije izvodljivosti o uspostavljanju Centra za upravljanje kvalitetom u ReSPA-i i potpisanog Sporazuma o partnerstvu sa Austrijskom agencijom za razvoj (ADA), ReSPA je pokrenula uvođenje Zajedničkog okvira za ocjenjivanje (CAF) kako bi institucije javne uprave u regionu unaprijedile svoje interne kapacitete.

ReSPA je doprinijela povećanju transparentnosti tako što je fokusom svog rada obuhvatila otvorene podatke i otvorenu vladu. Oslanjajući se na rad i dostignuća regionale radne grupe za e-upravu ReSPA, urađena je sveobuhvatna analiza kontinuiranog napretka ka e-participaciji i otvorenoj vladi, uključujući implementaciju otvorenih vladinih podataka. Rad ReSPA-e doprineo je podizanju svijesti o partnerstvu otvorenih podataka i otvorene uprave. Identifikovane su najbolje prakse i tekuci trendovi u regionu, EU i globalno. ReSPA je podržala uvođenje ICT-a u poboljšanje kvaliteta javnih usluga i razvoj dobrog i otvorenog upravljanja u cjelini i, konkretnije, povećanje primjene e-participacije, otvorenih podataka i korištenja novih informacionih tehnologija.

Na osnovu evaluacije aktivnosti ReSPA-e (radionice, konferencije, treninzi, sastanci mreža), preko 90% svih učesnika u svakoj od kategorija (sadržaj, metodologija, organizacija, relevantnost i opšta evaluacija) ocijenili su događaje kao odlične ili vrlo dobre.

Sva navedena postignuća će poslužiti kao osnova za dalji nastavak aktivnosti u svim oblastima relevantnim za poboljšanje reforme javne uprave u članicama ReSPA-e. Nova Strategija 2019-2024, sa motom "Gradimo zajedno sistem upravljanja za budućnost", definisala je strateške i specifične ciljeve za naredni period od šest godina. U narednom periodu, ReSPA će aktivnosti fokusirati na postizanje sledećih ciljeva:

- Poboljšanje implementacije strategija reforme javne uprave i strategija za upravljanje javnim finansijama;
- Poboljšanje profesionalizacije i depolitizacije sistema javne uprave;
- Poboljšanje kvaliteta javnih usluga.

Pored regionalnog aspekta, ReSPA je razvila i mehanizam direktne pomoći zemljama, koja se daje s ciljem da se podrži svaka članica ReSPA-e u oblastima u kojima je poboljšanje najviše potrebno.

ReSPA je tokom prethodnog trogodišnjeg perioda implementacije evropskog granta organizovala je 28 direktnih aktivnosti podrške za svoje članice. ReSPA je takođe razvila druge modele za poboljšanje regionalne saradnje: grane mobilnosti za regionalni peer-to-peer mehanizam.

III Direktna podrška Crnoj Gori

U okviru mehanizma direktne podrške Crnoj Gori ostvarene su sledeće aktivnosti:

U aktivnostima ReSPA-e je tokom prethodne tri godine učestvovalo ukupno 489 državnih službenika iz Crne Gore, od čega 137 muškaraca i 353 žena.

Podrška pripremi Plana za optimizaciju državne uprave u Crnoj Gori

Imaju li u vidu mehanizam direktne podrške kojim ReSPA podržava institucije svojih članova i korisnika, Ministarstvo javne uprave Crne Gore zatražilo je od ReSPA-e da pomogne izradu Plana optimizacije. ReSPA je obezbijedila dva eksperta (jednog vodećeg eksperta s angažovanjem od 40 ekspertskih dana i jednog pravnog eksperta za 10 ekspertskih dana), za izradu Plana optimizacije. Oni su podržali rad međuresorske radne grupe s istraživanjem i analizom ekonomskih i pravnih aspekata politika optimizacije u EU, regionu i Crnoj Gori, uključujući veličinu i troškove javne uprave. Kao rezultat njihovog rada, Plan optimizacije je analizirao i pregledao implementirane mjere optimizacije reforme javne uprave u EU i regionu, objasnio prethodne aktivnosti i institucionalni okvir za optimizaciju u Crnoj Gori i definisao mjere optimizacije za period 2018-2020, kako za centralni, tako i za lokalni nivo. Ovaj dokument: "Nacrt akcionog plana za optimizaciju javnog sektora u Crnoj Gori za period 2018. - 2020. godine" razmatran je na Savjetu za reformu javne uprave i usvojen od strane Vlade.

Podrška na izmjeni Zakona o državnoj upravi

Na zahtjev Ministarstva javne uprave ReSPA je angažovala eksperta radi unapređenja teksta nacrta Zakona o državnoj upravi. Ekspert je, takođe, podržao rad ministarstva na adekvatnom vođenju javne rasprave i usaglašavanju stavova sa ostalim međunarodnim subjektima uključujući i pripremu zakona.

Revizija dokumenta o koncesiji za uvođenje outsourcing usluga u Kliničkom centru Crne Gore

Akcionni plan za implementaciju Strategije reforme javne uprave u Crnoj Gori i Plan optimizacije javne uprave sadrže aktivnosti vezane za optimizaciju putem outsourcinga u oblasti javnog zdravlja u Crnoj Gori. Stoga je ReSPA odobrila aplikaciju za pregled nacrta koncesionog dokumenta o outsourcing uslugama u Kliničkom centru Crne Gore, koji treba da posluži kao prijedlog za dalje aktivnosti outsourcing-a kao modela za optimizaciju u sektoru javnog zdravlja u Crnoj Gori.

Obuka o Analizi uticaja propisa i korištenje standardnog troškovnog modela

ReSPA je za Direkciju za finansijski sistem i unapređenje poslovnog okruženja Ministarstva finansija Crne Gore održala četiri dvodnevna seminara radi obuke o Analizi uticaja propisa (RIA) i korigiranja standardnog troškovnog modela (SCM), za državne službenike iz regulatornih tijela. Pripremljena je kontrolna lista za procjenu kvaliteta RIA-e i nadograđen je Priručnik za sprovođenje analize uticaja propisa.

Podrška Ministarstvu ekonomije i Upravi za inspekcijske poslove radi unapređenja Zakona o opštoj bezbjednosti proizvoda

Radi potrebe potpunog usaglašavanja Zakona o opštoj bezbjednosti proizvoda, ReSPA je na zahtjev Ministarstva ekonomije i Uprave za inspekcijske poslove angažovala eksperta koji je napravio prijedlog amandmana za izmjenu Zakona o opštoj bezbjednosti proizvoda, kao i tabelu usklađenosti. Ova aktivnost je direktno doprinijela ispunjavanju benchmark-a za pregovaračko poglavlje jedan - Sloboda kretanja roba.

Izrada metodologije za psihološko testiranje kandidata za zapošljavanje u državnoj upravi

Na zahtjev Uprave za kadrove ReSPA je obezbijedila ekspertsku podršku za izradu metodologije i procedura za psihološko testiranje kandidata za zapošljavanje u državnoj upravi.

Publikacija posvećena okviru kompetencija državnih službenika

Nakon što je Uprava za kadrove održala regionalnu konferenciju na temu unapređenja menadžerskih kompetencija u javnoj upravi, ReSPA je angažovala eksperta koji je izradio

publikaciju sa prerađenim izlaganjima učesnika konferencije. Takođe, publikacija je prikazala okvire kompetencija koji se koriste u državama regiona, kao i primjere dobre prakse iz pojedinih država članica Evropske unije.

Podrška Upravnom sudu

ReSPA je angažovala eksperta koji je analizirao novodonesene zakone o općem upravnom postupku i upravnom sporu, i posljedice koje ti zakoni ostavljaju na rad Upravnog suda. Na osnovu te analize, Upravni sud je imao argumente za izmijenu sistematizacije radnih mjesta i zapošljavanje dodatnih sudija.

Trening o uvođenju i razvoju e-vlade

Na zahtjev tadašnjeg Ministarstva za informaciono društvo i Uprave za kadrove, ReSPA je angažovala eksperta koji je pomogao izradu programa treninga o uvođenju i razvoju e-vlade za državne službenike.

Podrška Upravi za javne nabavke u razvoju novog softvera za izveštavanje o sprovedenim procedurama i ugovorima o javnim nabavkama

Izmijenjeni pravni okvir za javne nabavke u 2017, podrazumijevao je da ugovorna tijela imaju zakonsku obvezu da vode evidenciju o sklopljenim ugovorima za javne nabavke na propisanim obrascima. Razvoj novog softvera je bio potreban zbog obaveza za jedinstvenim načinom izveštavanja Agencije za javne nabavke. Tako je ReSPA podržala izradu programskog rješenja za izveštavanje o sprovedenim procedurama i ugovorima o javnim nabavkama. Softver je omogućio ugovornim tijelima da vode elektronsku evidenciju o zaključenim ugovorima, da Uprava za javne nabavke šalje informacije elektronskim putem i da se generišu izvještaji u skladu s novim zakonom.

IV ReSPA Kampus

ReSPA Kampus se sastoji od 2 zgrade- Hotelska zgrada (novogradnja) i Administrativno-Konferencijska zgrada (rekonstrukcija zgrade iz 19. Vijek, koja je od kulturno- istorijskog značaja).

Kampus je zvanično otvoren 11. novembra 2010.godine. Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja novog objekta je bila povjerena kompaniji Fidija, iz Podgorice. Ukupna procijenjena vrijednost nepokretnosti iznosi 4.210.500 EUR.

Ukupna površina oba objekta je 4.424,60 m², od čega je površina Administrativno-Konferencijskog centra (prizemlje +II) 1.621 m², dok je površina Hotela (p+III) 2.803,66 m². U prizemlju Hotela je restoran s kuhinjom, pomoćnim prostorijama, toaletima, hodnik i kancelarije. Na spratovima su ukupno 54 sobe s kupatilima, hodnik sa stepenišnim i liftovskim prostorom i magacin s teretnim liftom. U okviru administrativno- konferencijskog centra, osim kancelarija za zaposlene, nalazi se i 5 sala za održavanje treninga/seminara/radionica/konferencija koje su opremljene po najvišim standardima.

Evropska komisija je donirala opremu i namještaj za hotelske sobe, kao i kancelariski namještaj i opremu za funkcionisanje sala. Sav namještaj i oprema je u vlasništvu ReSPA-e.

Nakon usvajanja novog koncepta rada RESPA, dogovorenog između predstavnika Upravnog odbora i Evropske komisije (EK) u Briselu 18.07.2013, UO ReSPA-e je 2014. godine usvojio novi Pravilnik o radu kako bi podržao dogovoreni prelaz ReSPA-e sa trening institucije na inovativni regionalni centar za ekspertizu. Shodno tome, u dogovoru sa UO, ReSPA je ljudske resurse alocirane za upravljanje kampusom, angažovala za rad u programskom odsjeku. Neophodna

promjena nametnula je implementaciju novog operativnog modela Kampusa, usvojenog od strane UO u 2015. godini, i uvođenje smještaja na bazi samousluhivanja u svim segmentima rada ReSPA kampusu. Ovakav model poslovanja je trebalo da dovede do smanjenja resursa uključenih u menadžerske, administrativne poslove i direktnu radnu snagu angažovanu za pružanje restoranskih usluga (ugovor sa catering agencijom). Međutim, u periodu od 2015. godine do danas, ovaj operativni model nije funkcionisao, uprkos značajnom padu broja učesnika; tj. nije bio adekvatan da obezbjedi dovoljno sredstava za optimalne troškove pravilnog upravljanja, administrativne resurse i održavanje objekata kampusu.

U prvom kvartalu 2017. godine, ReSPA je bila predmet finansijske revizije za prethodni grant, angažovane od strane EK. Revizori su svoje mišljenje predstavili u izvještaju EK 2016/96802, naglašavajući da iznos od 229.127,32 EUR predstavlja neprihvatljive troškove za pružanje usluga punog pansiona za učesnike u ReSPA kampusu. Na sastanku članova ReSPA UO i predstavnika EK, održanom u Briselu 16.06.2017. godine, dogovoreno je da će se za naredni (predstojeći) Grant diskutovati sa zemljom domaćinom, i identifikovati dugoročno održivo rješenje ReSPA Kampusu. Ovaj zaključak je, takođe, u skladu sa Izveštajem ROM-a od 2. maja 2017. godine u kome se navode kriterijumi održivosti, na sljedeći način: "Održivost kampusu ReSPA ostaje pitanje o kome treba razgovarati sa crnogorskim vlastima jer je ReSPA kampus u vlasništvu Vlade Crne Gore".

U 2018. godini, Sekretarijat ReSPA-e, u konsultaciji sa koordinatorom EK, pokrenuo je postupak za opravdavanje korišćenja modela Opcija pojednostavljivanja troškova za usluge kampusu, gdje bi troškovi smještaja i obroka učesnika bili odvojeno identifikovani u okviru Grant budžeta. Kao podršku ovom modelu, Sekretarijat je sproveo sveobuhvatno istraživanje tržišta i izvršio analizu na modelu troška kampusu po tradicionalnoj metodologiji obračuna troškova.

Analiza stanja je pokazala ključnim podatke o nedovoljnom iskoriscenju kapaciteta kampusu od strane učesnika na događajima plaćenih iz donacija EK, koji je prosjek 3.3% od optimalnog kapaciteta kampusu. Analiza se fokusirala na poslednje 3 godine poslovanja, od 2016 do 2018. Takođe, tekuće upravljanje finansijama i analiza učesnika otkrivaju konstantno smanjenje ukupnog prometa kampusu u proteklim godinama. Na kraju, trend smanjenja broja učesnika se još više intenzivira od 2016. godine sa smanjenjem broja eksternih događaja organizovanih u kampusu. Broj učesnika na događajima plaćenih iz donacija EK u proteklim godinama je konstantan, sa blagim povećanjem u 2018. godini. Minimalna prosječna stopa od 3.3 % ukupnog kapaciteta kampusu je nedovoljna za visoke menadžerske, administrativne kao i troškovne zahtjeve kampusu u budućnosti.

Shodno novom grantu EK, očekivanom da bude potpisan u maju/junu 2019. godine, kao i usvojenom programu rada UO i dosadašnjem akcionom planu za 2019. i 2020. godinu, predviđala se 519 (za 2019. Godinu) i 756 (za 2020. Godinu) radnih dana učesnika u kampusu. Ova projekcija predstavlja samo 3,8% odnosno 5,6% stope iskoriscenosti optimalnih kapaciteta u kampusu. Samim tim, stopa je vrlo niska za rješavanje dugoročnog pitanja održivosti kampusu.

Ljudski resursi: Trenutno, cjelokupno upravljanje i administraciju kampusu obavljaju dva finansijska subjekta, ReSPA Direktorka i Menadžer za finansije-koordinator u ReSPA-i. Takođe, na ovim poslovima su i asistent u finansijama kao i 6 (šest) zaposlenih (1 osoba zadužena za organizaciju i logistiku kampusu, jedna osoba zadužena za održavanje spoljnih površina kao i 4 osobe zadužene za logistiku kampusu). Nijedno od pomenutih radnih mjesta nije zaduženo za osiguravanje održivosti kampusu. ReSPA hotel, sa kapacitetom od 54 sobe, upoređen sa sličnim hotelima u regionu, spada u hotele srednjeg kapaciteta koji zahtjevaju značajno veći broj zaposlenih kao i veća finansijska ulaganja.

Finansijski resursi i obim posla: U skladu s odobrenim sredstvima iz osnovnog budžeta, ReSPA je pokrila tekuće troškove održavanja nekoliko ključnih sistema za funkcionisanje kampusa - grijanje / hlađenje, elektro bezbjednosni sistem, hidroizolacija zgrada, rekonstrukcija fasada, popravka krova, unapređenje vodovodnog sistema, nabavka opreme za kampus, kao i redovno praćenje troškova komunalnih usluga, obezbjeđenja, osiguranja, komunikacije i laganja.

Proteklih godina, iz ReSPA osnovnog budžeta izdvajano je u prosjeku 125.000 eura godišnje za gore navedene troškove kampusa. Sekretarijat je kontinuirano izvještavao članove Budžetskog komiteta i UO o redovnim izdacima, kapitalnim investicijama u kampusu i informisao o izazovima održavanja istog. Ipak, ogromni naponi Sekretarijata, zajedno sa značajnim izdvajanjem sredstava za podršku kampusu, nisu bili opravdani kao neophodni u implementaciji ReSPA programa rada, a u okviru sadržaja usvojene vizije ReSPA-e.

Shodno zaključku sastanka za identifikaciju održivog plana za upravljanje kampusom, kao preduslovom za potpisivanje novog Granta tokom 2018. godine, ReSPA menadžment je zajedno sa predstavnikom UO iz Crne Gore posjetio nekoliko kampusa u Evropskoj Uniji (EU). Identifikovali su da države ili državni organi obezbjeđuju finansijsku održivost i/ili upravljanje i administraciju kampusa, što im takođe omogućava da osiguraju pravilno korišćenje kapaciteta od strane svih relevantnih državnih institucija koje imaju potrebu za takvim kapacitetima.

Imajući u vidu da kapaciteti ReSPA kampusa nisu dovoljno iskorišćeni u sprovođenju aktivnosti predviđenih u ReSPA programu rada (prosječno 3,3% u odnosu na 4,7% projektovanih), pored nedostatka odgovarajućih finansijskih i ljudskih resursa u osnovnom budžetu, ReSPA BK i UO odlučili su da pokrenu razgovore sa Vladom Crne Gore o preuzimanju upravljanja, administracije i povezanih troškova kampusa tokom 2019. fiskalne godine, pa nadalje. Sredstva država članica namijenjena su isključivo da bi se osiguralo pravilno funkcioniranje Sekretarijata za implementaciju usvojenog Programa rada.

Preuzimanje upravljanja hotelom kao i preuzimanje troškova za isti od strane Vlade Crne Gore osigurale nesmetano funkcionisanje ReSPA Sekretarijata u implementaciji njegovih ključnih programskih i institucionalnih aktivnosti, što je i prepoznato i od strane UO i BK. Dosadašnje iskustvo pokazalo je da je ogromno vrijeme i energija ReSPA Sekretarijata bila usmjerena na funkcionisanje i upravljanje kampusom.

S tim u vezi, Ugovor o pravu na korištenje prostorija, opreme i hotelskog objekta u Danilovgradu ReSPA-i br. 0201/1539/1, potpisan 29.04.2015 u Podgorici, zahtijeva izmjene i dopune u vezi sa preuzimanjem upravljanja hotelom, kao i troškovima u vezi sa istim od strane Vlade Crne Gore.

U konsultaciji sa novoimenovanim odgovornim tijelom za upravljanje ReSPA hotelom Sekretarijat stoji na raspolaganju da pruži podršku u unapređenju hotela, kao i nastavku implementacije svojih programskih aktivnosti u okviru hotela, za određenu naknadu koja bi bila usklađena sa usvojenim budžetom od strane EK, to jest sa opcijom pojednostavljenih troškova prema kojoj usluge smještaja na bazi punog pansiona iznose 89 EUR po učesniku na ReSPA aktivnostima.

U skladu sa navedenim može se konstatovati da je **Regionalna škola za javnu upravu – ReSPA**, vodeća regionalna organizacija za razvoj javne uprave, u regionu, u proteklom periodu doprinijela poboljšanju regionalne saradnje u reformi javne uprave, unapređenju kvaliteta javnih usluga i kapaciteta državnih služenika.

Krajem 2018. godine ReSPA je uspješno završila implementaciju trećeg direktnog granta Evropske komisije u iznosu od 3,5 miliona eura, dok novi grant koji iznosi 4,35 miliona eura započinje sa implementacijom, a fokusira se na poboljšanje implementacije Strategije reforme javne uprave i Strategije za upravljanje javnim finansijama, profesionalizacije i depolitizacije sistema javne uprave, kao i poboljšanje kvaliteta javnih usluga.

Shodno navedenom, za Vladu bi bilo vrlo značajno i korisno preuzimanje ReSPA hotela za potrebe državnih organa, pri čemu se posebno mora voditi računa o uspostavljanju mehanizama kontinuiranog korišćenja ovog objekta od strane državnih organa, a sve u cilju finansijske održivosti i budžetskih ušteda. S tim u vezi predlažemo Vladi da donese sledeće zaključke:

V Predlog zaključaka

1. Vlada je usvojila Informaciju o aktivnostima Regionalne škole za javnu upravu – ReSPA u periodu od 2016. do 2018. sa predlogom za preuzimanje ReSPA hotela.
2. Zadužuje se Uprava za imovinu da, u saradnji s Ministarstvom javne uprave i menadžmentom ReSPA, u roku od 7 dana, pripremi i Vladi dostavi izmjene i dopune, Ugovora o pravu na korišćenje prostorija, opreme i hotelskog objekta u Danilovgradu ReSPA-i br. 0201/1539/1, potpisan 29.04.2015 u Podgorici, u cilju preuzimanja upravljanja hotelom, kao i troškovima u vezi sa istim od strane Vlade Crne Gore.
3. Zadužuje se Uprava za imovinu da u saradnji sa Ministarstvom javne uprave u roku do 30 dana predloži Vladi namjenu korišćenja Respa hotela.